

Ірина ВАРВАРУК

Здобувач вищої освіти ОС «Бакалавр»

спеціальності «Менеджмент»

Науковий керівник: **Славіна Н.А.**,

канд. екон. наук, доцент кафедри менеджменту

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка,

м. Кам'янець-Подільський

ДЖЕРЕЛА СТАТИСТИЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ПРО ПРАЦЮ

Статистика - підсумковий документ, який створюється за певними правилами на базі попередньо зібраного великої кількості матеріалу, тобто на основі сукупності першоджерел.

Джерела статистичної інформації являють собою комплекс масових документів, вони складаються за розробленою програмою статистичного дослідження, мають однаковий формуляр і єдині принципи заповнення. У країнах з ринковою економікою дані отримують з різних джерел, які різняться залежно від типу та ступеня деталізації, охоплення, періодичності, концепцій та визначень, покладених в основу очікуваної інформації, а також одиниць виміру, вартості отримання і якості інформації, своєчасності результатів.

Взагалі, статистичні дані про працю отримують з трьох основних груп джерел.

1. Перепис населення та обстеження домашніх господарств: перепис населення та житла; вибіркові обстеження робочої сили; вибіркові обстеження доходів і витрат домашніх господарств; вибіркові обстеження зайнятості в неформальному секторі.

2. Перепис і обстеження підприємств/одиниць виробничої діяльності: перепис підприємств/одиниць виробничої діяльності; вибіркові обстеження зайнятості і заробітної плати; вибіркові обстеження заробітної плати за професіями та кількістю вакантних місць; вибіркові обстеження зайнятості в неформальному секторі.

3. Адміністративні джерела: записи (реєстри) служби зайнятості; реєстри

страхування на випадок безробіття; документація служб соціального забезпечення; відомості про заробітну плату в державному секторі та особисті листки обліку кадрів; відомості податкової інспекції; записи інспекції праці; облікові списки членства в організаціях робітників і підприємців[1, с. 57].

Інформаційна база статистики праці відповідно до міжнародних стандартів формується на основі даних державних статистичних спостережень підприємств, установ та організацій, матеріалів вибірових обстежень населення та підприємств, а також на адміністративних даних інших органів виконавчої влади та даних перепису населення. Комплексне уявлення про економічну активність, зайнятість, безробіття, економічну неактивність населення надає вибірове обстеження домашніх господарств з питань економічної активності населення. Статистичні дані про ринок праці в Україні подаються для публікацій у виданнях міжнародних організацій, зокрема до МОП, ЮНІСЕФ, Статистичної комісії ООН, Євростату та ін.

На державному рівні основними користувачами інформації зі статистики праці є Верховна Рада, Кабінет Міністрів України, Міністерство праці та соціального захисту населення, Державний центр зайнятості та інші центральні органи виконавчої влади. Окремі дані запитують центральні та місцеві органи державної влади, наукові установи, фізичні особи. На регіональному рівні інформацією Управління статистики праці користуються державні адміністрації відповідних рівнів, органи місцевого самоврядування, інші органи державної влади, освітні установи, юридичні та фізичні особи. Первинну інформацію органи статистики одержують також шляхом проведення вибірових обстежень: робочої сили та витрат на її утримання; політики гнучкості праці на промислових підприємствах; населення з питань економічної активності [2, с. 10-11, 13].

З огляду на те, що система збирання даних у країнах з адміністративно-командною економікою переважно базувалася на безперервній обов'язковій звітності, що охоплювала всі одиниці господарської діяльності державного сектору економіки, наступним завданням статистики праці стало впровадження

зовсім нових джерел збирання даних, спроможних охопити як державний, так і приватний сектори економіки [3,с.163].

За визначенням, джерела групи 1 і 2 потребують відповідно проведення регулярних вибірових обстежень домашніх господарств і підприємств/одиниць виробничої діяльності. На практиці це означає перехід від системи суцільної статистичної звітності до нової системи отримання даних, що базується на сучасних засобах ведення статистичних робіт, включаючи методи випадкового формування вибірки для збирання первинної інформації[4, с. 211].

Отже, важливим кроком до підвищення інформаційного рівня статистичної інформації є впровадження сучасних технологій її обробки. Це дасть змогу ефективніше використовувати первинну звітність, застосовуючи на її основі додаткові групування, розрахунки, оцінки, що сприятиме поглибленню аналізу та розширенню програми публікацій. Реалізація вищезазначених напрямів дає змогу покращити забезпеченість статистичною інформацією як основних її користувачів, так і громадськості з питань економічної активності населення, зайнятості, безробіття, професійно-кваліфікаційної структури робочої сили, її вартості, тривалості робочого часу тощо.

Список використаних джерел

1. Статистичне забезпечення управління економікою: прикладна статистика: навч. Посібник. Київський національний економічний ун-т. К. : КНЕУ, 2005. 334 с.
2. Васечко О. О. Методологічні основи статистики підприємств. К.: НТК стат. досліджень, 2005. 296 с.
3. Бараник З. П. Статистика праці: Навч. посібник. К.: КНЕУ, 2003. 246 с.